



Почетен диплом от страна на Пловдивският гражданин.



Отъ Пловдивският гражданин.

и опиваства въ политическия живот на страната. Той не може да се ориентира въ новосъздаденото положение, не знае — добро ли, зло ли става. Това значат думите ми въ дигитаното писмо: „на всъква минута се спираме прѣдъ безборъ възпросителни“.

Слѣдъ амнистията въ 1888 год. Вазовъ се завръща въ България.

Прѣвъ всѣкото врѣме на Стамбуловия режимъ Вазовъ стоя далече отъ политиката и отъ борбитѣ, започнати противъ Стамбулова къмъ края на владѣевието му. Но той не биле чуждъ на пробуждането тога бросане правителствена режими. Прѣвъ 1890 год. той започна своята „Денница“, въ която помѣсти така популярнитѣ постѣ разкази „Епоха кърмачка на великия хора“ и „Тъмьнъ Герой“. Въ тѣхъ се рисуваха износитѣ и грубоститѣ на оная епоха. Това бѣха първитѣ стрѣли противъ режима срѣдъ всеобщото сплащане и смѣлчане. Тѣ поддѣйствуха като острѣ въздуха заспанитѣ съвѣсти. Интелигентията, която ги четеше съ жалостъ — „Епоха кърмачка“ бѣше станала послѣднитѣ произведение прозижма — поучаствуваша страна на своето робско мѣлчане и малодушно пасуване и въ срѣдата ги почнаха да се проявяватъ единични отначало ронганами противъ деспотическото и развращающо управление.

Въ освобожденото си отъ Стамбуловата диктатура отечество Вазовъ свободно се отдаде на литературни занятия. Той отпадна прѣдъложението му отъ Стоилова министерския постъ на просвѣщенето и нависа въспитъ отъ най-хубавитѣ си работи, между които дава томъ „Пракси и Шаранъ“, дѣто съ неподражаема живостъ съ обрисувани обществентѣ нравы въ оная врѣме. Но Вазовъ не остана съвѣсти на странѣ отъ политическия животъ. Той биле избранъ за народенъ прѣдставителъ и въ дѣлтѣ сѣбрания



Отъ Варненскиятъ гражданинъ.

при Стоилово управление, VII-то и IX-то, участвува въ историческата депутация на Клементъ въ Русия, по поминването, стана, най-сетитѣ, и министъръ на просвѣщенето въ 1897 год. и остана на тоя постъ до падането на Стоилова въ 1898 г.

Вазовото министерствуване не остана въспитъ особени слѣди въ просвѣтното дѣло. Въ тѣа область бѣха вече направени отъ прѣдшѣдствена мина Великочина оная демократически реформи — уреждането на Высшия Учебенъ Комитетъ, на Постоянния Учебенъ Комитетъ, — които привлѣкна къмъ широко участие отбора на учителството въ уредабата и ръководството на учебното дѣло. Съ своя голѣмъ престижъ, съ обвинението на своето име между интеллигентията, Вазовъ само поощри ренесанста на всички труженитѣ въ това дѣло.

Слѣдъ падането на Стоилова Вазовъ се откажа, томъ пътъ окончателно, отъ активна политика. Макаръ избираниъ постоянно въ централното боро на Народната партия, къмъ която остана да се числи, той не участвуаше нито въ неинитѣ сѣмьшания, нито въ какви да било политически сѣбрания и борби. Отъ кратковрѣменното си доброяване до управленето тоя биле разбралъ, че и по темпераментъ, и по разбиране и по влѣчене, и по духовни интереси тоя е чужденецъ въ тѣа область. И постепенно името му прѣстана да се слуша въ политическитѣ и партизански крамолы; но затова то изясни, съ все по-голямъ бѣлостъ, въ областѣта, дѣто е въ сръжката си. На развода на Вазова съ политиката дългожъ възролдната негови произведения, особено епиходитѣ му театрални песни, които закрѣпиха колосалното негово литературно дѣло и национално-отчръгана мошата на таланта му.